

פרשת לך-לך | הרב אליעזר קשתיאל

'לפעול עם א-ל' - ניצול מאורעות המציאות להעצמת המוסר האנושי

1 בפסוקים בפרשת השבוע מתבשר אברהם אבינו בשורה קשה: 'גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום ועינו אותם ארבע מאות שנה'.

מתקשים חז"ל [במסכת נדרים] מדוע נענש כך אברהם? מה עשה לא טוב שנגזר? הגמ' מביא שלושה פירושים...

1. במה אדע כי אירשנה - הטיל ספק בהבטחת ה'.

2. עשה אנגריה בת"ח - גייס תלמידי חכמים וביטל תורה שהרי זה לא היה מלחמת מצווה ולכן היה יכול לשכור חיילים.

3. טעה טעות במ"מ עם מלך סדום.

אנחנו מתפללים שבמלחמת חמשת המלכים, כשחוזר אברהם עם כל השלל,

מגיע מלך סדום וברור לו שאברהם ירצה את הרכוש,

ומבקש רק את האנשים.

אברהם אומר שלא רוצה כלום.

נלחם בשביל הצדק.

לכא' אברהם היה צריך לומר שייקח את האנשים ולתת לא את הרכוש.

כלומר, מה קרה כאן? כשאנחנו בתחילת הפרשה יודעים ש'אנשי סדום רעים וחטאים'

חז"ל בסוטה דורשים דרשות קשות על לוט ועל סדרום שרק ההתדרדרות הרוחנית יש שם בסדום.

וכך הקב"ה סיבב שהגיעו אנשי סדום לידי אברהם, והיתה הזדמנות שיחזרו כל אנשי סדום בתשובה בזכותו של אברהם!

הרמב"ם אומר שאברהם היה מחנך, כתב ספרים באמונה ובמוסר.

לפחות היה לוקח אותם לאיזה 'סמינריון' אצלו...

אם כן מצד אברהם שלא ניצל את ההזדמנות שהקב"ה מחולל דברים בהיסטוריה בשביל לפתוח את העיניים לאומות

האחרות...

בדומה לכך מצאנו בתנ"ך חזקיה מלך יהודה הבריא ממחלה קשה מאוד.

לפני שהבריא אמר לישעיהו שייתן לו הוכחה שיבריא.

ישעיהו נתן לו סימן עם השמש וצל המדרגות, שחזרה השמש לאחור חמשה עשרה שעות.

מלך בבל רואה ששעון השמש שלו זז - ואכן יתברר לו שהכל אצל ישעיהו וחזקיהו והוא שלח שליחים אליו להבין מיזה עם

ישראל, ומה מדובר...

הם שואלים את חזקיה 'מה הסוד'? וחזקיהו מביא אותם ל'אוצר המלך' ואומר שזה הייחודיות...

וגם כאן חזקיהו פספס הזדמנות גם עם שליחי מלך בבל, שעבדו לשמש, שבאו בעקבות המקרה, והוא רק מראה להם את

אוצרותיו, את הצלחת הממלכה החומרית במקום הרוחנית...

הרב קוק [בישראל ותחיתו י'ב]: כל דבר שקורה בהיסטוריה הוא הזדמנות לישראל לומר אמירה בעולם.

מלחמת חיינו ללמד אמונה ומוסר ולהשתמש בהזדמנויות שהקב"ה מביא בעולם.

אנשי סדום נפלו בבור של המחלמה ואברהם היה צריך להציל את נשמותיהם.

אם כן - אם אתה לא לוחם כל הזמן להשתמש בהזדמנויות של הקב"ה לעורר את הלבבות אתה שותף פסיבי בהתדרדרות

הרוחנית של האנושות! ולכן אל תתפלא שיעבידו את הצאצאים שלך ואף אחד לא יגיב/ ידבר...

וכך בר קמצא טוען: חכמים היו שם! היה להם הזדמנות לפתוח את המציאות הזו!

אברהם אבינו נתבע על שליחותו בעולם [לימוד האמונה לאנושות], ואנו בניו.

אנחנו נדרשים לזה! יש עתות רצון לפתוח עיניים ולב. מחויבותנו, בניו של אברהם אבינו, להיות כל הזמן באחריות לחינוך.

שכך הם עם ישראל-

לב באיברים. (כוזרי)

מח באיברים. (בזוהר)

'תלמידי חכם שבאומות'.

מי שמשתמש בכל ההזדמנויות לעורר ולחדד מסרים מקיים שליחותו בעולם.

עין בעין יחד עם הקב"ה שמחולל המציאות ודרך המציאות בעולם מגדילי התורה.

שבת שלום.

¹ שיכתוב [ערש"ק פרשת לך-לך, מרחשוון תשפ"ב] - פנימי לא מוגהה